

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2021-11-10 kl 13:00-13:35
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Utses att justera	Håkan Fäldt
Justeringen	2021-11-18
Protokollet omfattar	§379

Underskrifter	Sekreterare	..... Anna-Lena Alnerud	
	Ordförande	..... Katrin Stjernfeldt Jammeh	.....
	Justerande	..... Håkan Fäldt	.....

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)
Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Rose-Marie Carlsson (S)
Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Stefana Hoti (MP)
Emma-Lina Johansson (V)
Håkan Fäldt (M)
Helena Nanne (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
John Roslund (M) ersätter Vakans M (M) (2:e vice ordförande)

Ej tjänstgörande ersättare

Anders Rubin (S)
Nils Anders Nilsson (S)
Janne Grönholm (MP)
Anders Skans (V)
John Eklöf (M)
Tony Rahm (M)
Martin Molin (C)
Nima Gholam Ali Pour (SD)
Rickard Åhman Persson (SD)

Övriga närvarande

Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige)
Sedat Arif (S) (Kommunalråd)
Ewa Bertz (L) (Kommunalråd)
Andreas Norbrant (Stadsdirektör)
Tomas Barring (Chefsjurist)
Anna-Lena Alneurd (Sekreterare)
Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Magdaldena Bondeson (Sektionschef)
Belma Rosarv (Sekreterare)
Anna Westerling (Ekonomidirektör)
Ann Andersson (Budgetchef)
Micael Nord (Avdelningschef)
Erica Arvebratt (tf HR-direktör)
Nicklas Sjöqvist (Presschef)
Louise Lagerlund (Stadsjurist)
Simon Frostne (Praktikant)

§ 379 **Remiss från Miljödepartementet - En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)**

STK-2021-1200

Sammanfattning

Malmö stad önskar svara på remissen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53). Malmö stad är inte en av regeringen utsedd remissinstans. Betänkandet innehåller förslag om att ta bort det kommunala vetot vid vindkraftsetableringar, och ersätta detta med ett krav på lokaliseringsbesked som ska meddelas av kommunen inom sex månader efter begäran. Förslaget läggs med vetskap om att det innebär en smärre inskränkning i kommunernas självstyre, men att detta är motiverat eftersom förslaget anses komma att stärka rättssäkerheten för projektörer, öka förutsebarheten för alla aktörer samt effektivisera tillståndsprocessen betydligt. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden som alla har inkommit med yttranden.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar det till Miljödepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Håkan Fäldt (M) yrkar att Moderaternas och Centerpartiets särskilda yttrande i miljönämnden den 26 oktober 2021 §181-184 läggs in i förslag till yttrande.

Anton Sauer (C) yrkar bifall till Håkan Fäldts (M) yrkande.

Emma-Lina Johansson (V) yrkar till förmån för Vänsterpartiets yrkande i miljönämnden den 26 oktober 2021 §181-184 att bifalla remissen.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Håkan Fäldt (M), Helena Nanne (M), John Roslund (M) och Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en gemensam skriftlig reservation, bilaga 3.

Emma-Lina Johansson (V) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 4.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 5.

Beslutet skickas till

Miljödepartementet
Miljönämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 211101 §611
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 211101 Remiss från Miljödepartementet - Betänkandet En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)
- Förslag till yttrande
- Remiss från Miljödepartementet - Betänkandet En rättssäker vindkraftsprövning SOU 2021:53
- En rättssäker vindkraftsprövning SOU 2021:53
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 211020 §396
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Miljönämnden beslut 211026 § 181-184 med Särskilt yttrande (M+C) och Reservation (V)
- Remissvar från miljönämnden
- Remissvar från tekniska nämnden

Kommunstyrelsen 10-11-2021

Ärende 6. Remiss från Miljödepartementet - En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)

I samband med att tillståndspliktig vindkraft inte längre skulle prövas enligt plan- och bygglagen infördes ett krav på kommunal tillstyrkan i miljöbalken, vilket innebär att kommunerna har ett kommunalt veto som ger kommunerna möjligheten att tacka nej till vindkraftsetableringar.

Utredningsförslaget innebär att det kommunala vetot ersätts med ett lokaliseringsbesked som ska meddelas av kommunen sex månader efter begäran. En effekt av förslaget är att betydligt högre krav kommer att ställas på kommunens översiktliga planering.

Moderaterna och Centerpartiet är positiva till ambitionen att skapa en ökad rättssäkerhet vid vindkraftsprövningar, men ställer sig inte bakom ett försvagande av det kommunala vetot. Genom att försvaga det kommunala vetot kan effekten av förslaget leda till att antalet utpekade områden för vindkraft kan minska.

Moderaterna och Centerpartiet menar att det kommunala planmonopolet och vetot är centrala verktyg i utbyggnaden av ett hållbart samhälle och inkommer därför med denna reservation.

Håkan Fäldt (M)

Helena Nanne (M)

John Roslund (M)

Anton Sauer (C)

Med instämmande av

John Eklöf (M)

Tony Rahm (M)

Martin Molin (C)

Vänsterpartiet

Reservation

Kommunstyrelsen 2021-11-10: Ärende 6. Remiss från Miljödepartementet - En rättssäker vindkraftsprövning

Vänsterpartiet vill avskaffa det kommunala vetot för vindkraftsetableringar. Vi vill öka förutsägbarheten i processen så att kommunerna inte kan ändra sig, vilket utredningen föreslår, det är vi positiva till.

För att öka acceptansen för vindkraften och för att kunna ersätta för olägenheterna vill vi också lagstifta om en obligatorisk, produktionsbaserad bygdepeng som ska betalas ut till kommunen där vindkraftsproduktionen sker. Det är viktigt att rättviseskäl att inte bara ha piska utan även morot.

Malmö 2021-11-10

Emma-Lina Johansson (V)

Med instämmande av

Anders Skans (V)

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2021-1200

Remiss från Miljödepartementet – En rättssäker vindkraftsprövning

Sverigedemokraterna är bekymrade över regeringens försök att underminera det kommunala vetot vid vindkraftsetableringar.

En annan bekymrande trend är att det finns en inriktning hos de rödgröna partierna att vindkraftverk ska prioriteras framför naturmiljön. Även i detta förslag syns denna trend där man enligt förslaget menar att kommunen inte ska ta hänsyn till vindkraftsanläggningens påverkan på naturmiljön i området.

Sverigedemokraterna slår vakt om kommunernas självbestämmanderätt och därmed kommunalt veto vid vindkraftsetableringar. Dessutom menar vi att miljön inte kan underordnas vindkraftverksindustrins önskemål.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman Persson (SD)

2021-11-10

Datum
2021-10-30
Vår referens
Joakim Iveroth
Strateg
joakim.iveroth@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53) STK-2021-1200

Sammanfattning

Malmö stad önskar svara på remissen *En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)*. Malmö stad är inte en av regeringen utsedd remissinstans. Betänkandet innehåller förslag om att ta bort det kommunala vetot vid vindkraftsetableringar, och ersätta detta med ett krav på lokaliseringsbesked som ska meddelas av kommunen inom sex månader efter begäran. Förslaget läggs med vetskap om att det innebär en smärre inskränkning i kommunernas självstyre, men att detta är motiverat eftersom förslaget anses komma att stärka rättssäkerheten för projektörer, öka förutsebarheten för alla aktörer samt effektivisera tillståndsprocessen betydligt. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden som alla har inkommit med yttranden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar det till Miljödepartementet.

Beslutsunderlag

- En rättssäker vindkraftsprövning SOU 2021:53
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 211101 Remiss från Miljödepartementet - Betänkandet En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 211020 §396
- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 211026 § 181-184 med Särskilt yttrande (M+C) och Reservation (V)
- Remissvar från tekniska nämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-11-01
Kommunstyrelsen 2021-11-10

Beslutet skickas till

Miljödepartementet
Miljönämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden

Ärendet

Regeringen beslutade i oktober 2020 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att undersöka förutsättningarna att ta bort bestämmelsen om kommunal tillstyrkan, även kallat det kommunala vetot, samt ge förslag på hur miljöprövningen av vindkraftsanläggningar kan göras mer rättssäker och förutsägbar. I uppdraget ingick även att utreda hur det kommunala inflytandet kan tillgodoses på annat sätt. Utredningens betänkande, *En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53)*, överlämnades till regeringen tidigare i år, och den är nu av regeringen utskickad på remiss. Malmö stad är inte en av regeringen utsedd remissinstans men önskar svara på remissen. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till stadsbyggnadsnämnden, miljönämnden och tekniska nämnden. Samtliga nämnder har inkommit med yttrande.

Bakgrund

Under cirka 30 år, fram till 2009, dubbelprövades tillståndspliktiga vindkraftsetableringar i Sverige genom dels detaljplanekrav och bygglovsplikt enligt plan- och bygglagen (PBL), dels genom tillståndsprövningen enligt Miljöbalken (MB). Systemet gav enligt många en onödigt utdragen beslutsprocess men där kommuner också enkelt kunde undvika vindkraftsetableringar genom att helt enkelt inte ta fram den nödvändiga detaljplanen.

Problematiken utreddes 2008 i den så kallade Miljöprocessutredningen som bland annat resulterade i proposition Prövning av vindkraft (SOU 2008:86). I denna föreslogs att kraven på bygglov och detaljplan för tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar som huvudregel skulle tas bort, i syfte att åstadkomma en effektivare prövning. Bedömningen var också att detta av olika anledningar inte skulle påverka kommunens möjligheter att påverka lokaliseringen av vindkraftsverken. Regeringen bedömde förslaget som ett allt för drastiskt ingrepp i det kommunala självstyret. De föreslog därför, som kompensation, att krav på **kommunal tillstyrkan** för tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar skulle införas.

Förslaget om kommunal tillstyrkan, ofta benämnt som det kommunala vetot, innebar att ett tillstånd att bygga ett vindkraftverk först kan ges efter det att den kommun där verket ska uppföras har godkänt detta. Regeringen bedömde att en sådan mekanism skulle ge kommuner möjlighet att stoppa betydande ingrepp i landskap och närmiljö. Förslaget lagfördes 2009 efter att endast ha beretts internt inom Regeringskansliet.

Uppdraget

Regelverket om kommunal tillstyrkan förde in ett stort mått av osäkerhet i utbyggnaden av vindkraft i Sverige, och regelverket har fått utstå stark kritik för detta. Det huvudsakliga problemet är att det kommunala vetot, enligt 16 kap. § 4 miljöbalken, saknar beslutskriterier, krav på motivering eller en tidsgräns vilket har skapat stor oro och flera problem i tillståndsprövningen.

Regeringen tillsatte av den anledningen 2020 en särskild utredare att utreda följande:

- förutsättningarna för att upphäva bestämmelsen i 16 kap. 4 § miljöbalken om kommunal tillstyrkan av vindkraftsanläggningar,
- undersöka alternativa förslag för det fall bestämmelsen inte kan tas bort

Utredningens slutsatser och förslag redovisas i betänkandet En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53).

Betänkandets förslag

Utredningen föreslår att krav på kommunal tillstyrkan tas bort och att en särskild lag om lokaliseringsbesked för vissa vindkraftsanläggningar införs i dess ställe. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Sammantaget innebär förslaget att kommuner behåller sin rätt att säga nej till vindkraft, men där processen kring när och på vilket sätt detta görs nyanseras och förtydligas.

Lagen innebär i korthet att kommuner, på begäran av den som vill anlägga en tillståndspliktig vindkraftsanläggning, ska avge ett lokaliseringsbesked. En begäran om lokaliseringsbesked ska innehålla uppgifter om projektområdets utbredning, de planerade vindkraftverkens högsta höjd och det största antal vindkraftverk som kan komma att uppföras. Ett lokaliseringsbesked kan antingen vara positivt (tillstyrkan) eller negativt (avstyrkan). Kommunen ska motivera sitt beslut och redovisa vilka omständigheter som varit avgörande för beslutet. Beslutet ska lämnas inom sex månader från det att en begäran lämnats in och beskedet föreslås gälla i fem år från att det meddelats.

Utgångspunkten i utredningens förslag är att en ansökan inte ska tas upp till prövning om inte ett lokaliseringsbesked kan redovisas av projektören. Ett negativt/avstyrkt lokaliseringsbesked ska utgöra hinder för att ta upp en ansökan om tillstånd till prövning, vilket i praktiken innebär att projektörer inte har anledning att driva vidare ett projekt där kommunen avstyrkt lokaliseringen.

Om en begäran om lokaliseringsbesked avser en vindkraftsanläggning som är förenlig med den mark- och vattenanvändning som är angiven i kommunens översiktsplan ska kommunen som huvudregel tillstyrka begäran. Detta gäller under förutsättning att kommunens översiktsplan är aktuell, att vindkraftverkens högsta planerade höjd och största planerade antal är lämpliga med hänsyn till platsens förutsättningar samt att det i övrigt inte finns särskilda skäl som kommunen inte kunnat förutse som skulle göra verksamheten olämplig för den avsedda platsen. Kommunen ska, enligt förslaget, göra en snäv bedömning av lämplig mark- och vattenanvändning och inte ta hänsyn till vindkraftsanläggningens påverkan på till exempel naturmiljön i området.

I betänkandet föreslås vidare en ekonomisk kompensation till kommuner och lokalsamhällen där vindkraftverk etableras, samt ett planeringsstöd som en hjälp till kommuner att säkerställa att deras översiktsplan är uppdaterad.

Konsekvenser för landets kommuner enligt betänkandet

Förslaget med krav på ett tillstyrkt eller avstyrkt lokaliseringsbesked innebär ökad tydlighet kring vad kommuner förväntas ta ställning till vid vindkraftsetablering, och att detta ställningstagande måste göras tidigt i processen där kommunen aktivt måste agera på en ansökan. Förslaget innebär också att betydelsen av uppdaterade översiktsplaner ökar. Detta bedöms som positivt för kommuner som önskar etablera vindkraftparker, samtidigt som det för mindre kommuner kan komma att kräva ökade resurser.

Kommunal tillstyrkan i fråga om vindkraftsetableringar är ett verktyg som är starkt kopplat till det kommunala självstyret. Detta faktum har inte undgått utredaren som utförligt redogör för olika för- och nackdelar med borttagandet av detta kommunala verktyg, och möjliga

konsekvenser av detta. I betänkandet konstateras att borttagandet av det kommunala vetot innebär i någon mån en inskränkning av det kommunala självstyret, detta eftersom kommunen inte längre, i varje enskilt fall, kan fatta ett oinskränkt och godtyckligt grundat beslut om tillstyrkan. I betänkandet görs bedömningen att denna inskränkning är rimlig sett till de vinster som förslaget ger vad gäller förstärkt rättssäkerhet för projektörer, ökad förutsebarhet för alla involverade samt effektivare tillståndsprocess.

Nämndernas synpunkter

Stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljönämnden har samtliga inkommit med yttranden. Miljönämndens och stadsbyggnadsnämndens bedömning är att det kommunala vetot inte bör tas bort. Tekniska nämnden är positiv till förslaget då en tydligare process är något som även Malmö stad kommer vinna på. Nämndernas synpunkter återges kort nedan.

- *Miljönämnden* lyfter i sitt yttrande att de är positiva till ambitionen att skapa ökad förutsebarhet och rättssäkerhet vid vindkraftsprövningar, men att de inte ser att förutsättningarna för detta har utretts tillräckligt. Nämnden lyfter det faktum att det kommunala planmonopolet och vetot vid vindkraftsetableringar är centrala verktyg i utbyggnaden av ett hållbart samhälle och att det kommunala vetot enligt 16 kap. 4 § miljöbalken har en särställning då det specifikt gäller vindkraftsetablering. Konsekvenserna av denna verksamhet är ofta svårbedömda ur både ett planeringsperspektiv och ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Miljönämnden avstyrker därför förslaget att ta bort det kommunala vetot. Miljönämnden avstyrker även förslaget att begäran om lokaliseringsbesked för vindkraftsetableringar i områden som pekats ut i översiktsplanen alltid ska tillstyrkas. Detta eftersom ett sådant krav kan komma att innebära att kommuner väljer att inte peka ut sådana områden, vilket nämnden bedömer kan ge färre vindkraftsetableringar.
- *Stadsbyggnadsnämnden* ser positivt på betänkandets ambition att öka rättssäkerheten och förutsebarheten vid prövningar av vindkraftsanläggningar. Dock är det nämndens bedömning att dessa ambitioner går ut över möjligheterna till att etableringar får den lokala demokratiska förankring som det kommunala vetot i dag ger. Det är en förändring som stadsbyggnadsnämnden motsätter sig. Vidare bedömer stadsbyggnadsnämnden det som tveksamt om förutsättningarna för ett positivt lokaliseringsbesked ska bero på om kommunen pekat ut området i dess översiktsplan. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande och till sin karaktär strategisk. Förslaget kommer därför innebära betydligt högre krav på kommunernas arbete med den översiktliga planeringen då översiktsplaner i betydligt större utsträckning behöver föranledas av djupgående analyser kring vindkraftsetableringar vilket går utöver vad som normalt hanteras inom ramen för översiktsplaneringen. Stadsbyggnadsnämnden ser en risk att förslaget kommer innebära att kommuner istället väljer att ta bort nuvarande utpekade områdena för vindkraftsanläggning i sina översiktsplaner.
- *Tekniska nämnden* är i huvudsak positiv till utredningens förslag då nämnden ser att en tydligare process är något som både vindkraftsaktörer och kommuner vinner på. Nämnden lyfter att med tanke på de förutsättningar som föreslås gälla för kommunernas möjlighet att avstyrka en förfrågan om lokaliseringsbesked, är det viktigt att utpekade områden i översiktsplanen är väl utredda och speglar kommunens vilja till utbyggnad av

vindkraft. För att underlätta beslutsprocessen kring lokaliseringsbesked kan det finnas anledning att studera utpekade områden för vindkraft än mer detaljerat.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret har, med hänvisning till de inkomna yttrandena från miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, formulerat ett yttrande där Malmö stad ställer sig positiv till betänkandets ambitioner men tar ställning emot förslaget att ersätta kravet på kommunal tillstyrkan (det kommunala vetot) med en särskild lag om lokaliseringsbesked för vissa vindkraftsanläggningar.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör

Datum
2021-11-09
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2021-1200

Yttrande

Till
Miljödepartementet

Remiss från Miljödepartementet - En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53) M2021/01277

Sammanfattning

Malmö stad är överlag positiv till ambitionen att skapa ökad förutsebarhet, större demokratisk insyn och rättssäkerhet vid vindkraftsprövningar. Malmö stads uppfattning är att en tydligare process är något som både vindkraftsaktörer och kommuner vinner på. Samtidigt är det Malmö stads bedömning att ett tillstyrkande av förslaget att ersätta det kommunala vetot med ett lokaliseringsbesked inte är görbart i nuläget. Det kommunala planmonopolet och vetot när det gäller vindkraftsetableringar är ett centralt verktyg i utbyggnaden av ett hållbart samhälle, och Malmö stad bedömer att samtliga konsekvenser av borttagandet av detta verktyg därför måste vara identifierade och värderade.

Malmö stad är tveksam till förslaget att förutsättningarna för ett positivt lokaliseringsbesked knyts till utpekade områden i översiktsplanen. Dels är planen inte juridiskt bindande och till sin karaktär strategisk, dels för att ett sådant krav riskerar att utpekade områden i översiktsplanen tas bort. Oavsett vilket kommer förslaget troligen resultera i betydligt högre ställda krav på kommunernas översiktliga planering samtidigt som det innebär en förskjutning av kostnaderna från aktörerna till kommunerna på grund av ett ökat behov av konsekvensanalyser och underlag redan i den översiktliga planeringen. Därför välkomnar Malmö stad särskilt utredningens förslag till att införa ett kommunalt planeringsstöd för just dessa frågor.

Yttrande

Malmö stad är överlag positiv till ambitionen att skapa ökad förutsebarhet, större demokratisk insyn och rättssäkerhet vid vindkraftsprövningar. Malmö stads uppfattning är att en tydligare process är något som både vindkraftsaktörer och kommuner vinner på. Samtidigt är det Malmö stads bedömning att ett tillstyrkande av förslaget att ersätta det kommunala vetot med ett lokaliseringsbesked inte är görbart i nuläget.

Konsekvenserna av vindkraftsetableringar är ofta svårbedömda ur både ett planeringsperspektiv och ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Det kommunala planmonopolet och vetot

vid vindkraftsetableringar har idag av den anledningen en central funktion vid sådan utbyggnad och det är Malmö stads utgångspunkt att det kommunala planeringsansvaret för användning av mark och vatten inte får äventyras. Samtidigt ser Malmö stad den osäkerhet som kommunens vetomöjligheter enligt 16 kap. 4 § miljöbalken skapar för alla berörda aktörer. Malmö stads bedömning är att förslaget att ersätta det kommunala vetot med ett lokaliseringsbesked kommer att skapa en tydligare spelplan för branschens aktörer, men kommunen kan inte ställa sig bakom förslaget innan samtliga konsekvenser av en sådan förändring har identifierats och värderats.

Malmö stad välkomnar förslaget att införa ett planeringsstöd till kommunernas arbete med att hålla översiktsplanens delar kring vindkraft uppdaterade och tillräckligt detaljerade. Detta blir en viktig förutsättning, om föreslagen lagändring går igenom, för lagförslaget att få önskad verkan.

Om lagförslaget genomförs ser Malmö stad ett par saker som är viktiga att synliggöra i sammanhanget, vilka beskrivs nedan.

Utpekande av områden vindkraft i översiktsplanen

Malmö stad anser att det är tveksamt om förutsättningarna för ett positivt lokaliseringsbesked ska vara beroende av om kommunen pekat ut området i översiktsplanen eller inte. Planen är inte juridiskt bindande och till sin karaktär strategisk. Kommunen bör dock kunna förväntas ha för avsikt att långsiktigt förverkliga de ambitioner den ger uttryck för i översiktsplanen. En vindkraftsaktör bör kunna använda sig av översiktsplanen i sin tidiga dialog med kommunen. I sådana fall behöver inte förutsättningarna för ett positivt lokaliseringsbesked regleras särskilt på det sätt utredningen föreslår. Om förutsättningarna inte regleras särskilt lär det kunna räcka med att lokaliseringsbeskedet kan prövas genom laglighetsprövning i enlighet med kommunallagen, det vill säga att det inte är lämpligheten utan lagligheten i prövningen av lokaliseringsbeskedet som överinstansen ska pröva.

Om förutsättningarna för ett positivt lokaliseringsbesked ändå görs beroende av utpekandet i översiktsplanen är det viktigt att de områden som pekas ut är väl utredda och speglar kommunens vilja till utbyggnad av vindkraft. De utredningar det förutsätter går utöver vad som normalt hanteras inom ramen för översiktsplaneringen. Det skulle kunna medföra den oönskade följdeffekten att kommuner istället väljer att ta bort nuvarande utpekade områdena för vindkraftsanläggning i deras översiktsplaner, eftersom utpekandena inte har föregåtts av tillräckligt djupgående konsekvensanalyser för vad en eventuell etablering faktiskt skulle kunna innebära för kommunens utvecklingsmöjligheter på sikt. Det kan i sin tur innebära att färre vindkraftsetableringar kommer till stånd.

För att underlätta beslutsprocessen kring lokaliseringsbesked kan det finnas anledning att studera utpekade områden för vindkraft än mer detaljerat, till exempel med avseende på vindkraftverkens höjd samt hur många kraftverk som lämpar sig på olika platser. Ett sådant arbete behöver involvera kompetenser inom flera nämnder och förvaltningar för att belysa

vindkraftsfrågan ur ett brett perspektiv. Att ha ett välutrett, förankrat underlag borgar för att tidsfristen för att fatta beslut inom angiven tidsram ska vara lättare att hålla.

Om förslaget som utredningen presenterat går igenom och den nya lagen antas och träder i kraft 2023 finns det således två vägar för kommunerna att gå:

1. *Utpekade områden för vindkraft i översiktsplanen tas bort. Det innebär att kommunen i princip kommer vara helt fri att meddela positivt eller negativt lokaliseringsbesked. Tidsfrist för handläggning av ansökan om lokaliseringsbesked på sex månader gäller.*

Malmö stad ser att det utifrån detta alternativ ändå kommer att finnas ett behov av att studera områden som kan anses lämpliga för vindkraft på en mer detaljerad nivå utan att de aktivt pekats ut i översiktsplanen. Att ha tillgång till ett mer detaljerat underlag underlättar för beslutsprocessen när ansökan om lokaliseringsbesked kommer in och bidrar till att tidsfristen för att fatta beslut lättare kan hållas. Framtagandet av ett sådant underlag kräver dock resurser och behöver involvera flera förvaltningar och nämnder för att belysa vindkraftsfrågan ur ett brett perspektiv.

2. *Endast områden där kommunen är helt säker att vindkraft kan etableras kan redovisas i översiktsplanen. Själva utpekandet innebär att kommunen vid en ansökan om lokaliseringsbesked inom ett utpekad område i princip är tvungen att lämna ett positivt besked dvs tillstyrka etablering. Tidsfrist för handläggning av ansökan om lokaliseringsbesked på sex månader gäller.*

Med anledning av att utpekandet indirekt innebär ett positivt lokaliseringsbesked, det vill säga tillstyrkan av vindkraftsetablering, behöver översiktsplaner föranledas av djupgående analys av utpekade områden för vindkraft i översiktsplanen. Analyserna behöver säkerställa att de intressen som skulle kunna påverkas av en eventuell vindkraftsetablering utreds så att eventuella målkonflikter är lösta. Det finns då också en risk att analyserna visar på att det inte är möjligt att erbjuda vindkraftsetablering inom de tilltänkta områdena i översiktsplanen på grund av för många målkonflikter för tilltänkt mark- och vattenanvändning inom samma område. Områden där kommunen tror att det kan vara möjligt, men där det finns olika faktorer som måste bedömas senare eller kontinuerligt och därmed inte kan redovisas. En konsekvens av fördjupade analyser kan också innebära att kommuner går miste om potentiella etableringar.

Förslaget i sin helhet innebär, oberoende av vilket vägval kommunerna gör, att det ställs högre krav på kommunernas arbete med den översiktliga planeringen då översiktsplaner i högre grad bör föranledas av djupgående analyser.

Utredningens förslag innebär också att själva kostnaden för lokaliseringsutredningarna kommer förflyttas från exploitören till kommunen. Det innebär dock, som utredningen konstaterar, en ökad demokratisk insyn i den kommunala vindkraftsplaneringen, vilket är positivt. Malmö stad ser därför positivt på utredningens förslag till att utredningen föreslår ett

återinförande av planeringsstöd till kommunernas arbete att hålla översiktsplanens delar kring vindkraft aktuella och tillräckligt detaljerade för att möta samhällets behov över tid. Detta blir en viktig förutsättning för om den föreslagna lagändringen ska få det önskade genomslaget.

Gällande förslaget att tydligare reglera frågan om ekonomisk kompensation till kommuner och lokalsamhällen anser Malmö stad att betänkandet inte har utrett frågan i tillräcklig omfattning för att kunna lämna synpunkter.

Kommunens roll som myndighet i relation till rollen som markägare

I processen med att fatta beslut om lokaliseringsbesked är det viktigt att kommunens olika roller hålls isär. Ett tillstyrkande beslut vid en begäran om lokaliseringsbesked ska inte i något hänseende kunna ses som ett förhandsbesked om att få teckna ett markavtal med kommunen, i det fall kommunen är markägare av aktuellt område.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jamme
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]